

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Egész évre ... 960 Lej

Fél évre ... 480 Lej

Negyed évre ... 240 Lej

Havonta ... 80 Lej

Hirdetések díjazás szerinti

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucuresti-ban 50 banival tölthető.

Tétova

bizonytalanság az ur Aradon a helyi közlekedés rendkívül fontos kérdésében. Villamos, autobus, villamos, magánvállalkozás, közüzem és még isten tudja milyen ötletek vetődtek felszínre, amióta minden fejlődő város már régen megoldotta ezt a problémát. Gyűlnek az akták, gyűlnek a tervezetek, csak a kivitelhez való erő hiányzik. De ha meg is volna; egy utóbb „okos ötlet” gáncsot vet minden vérméltósra váró tervnek, minden akarásnak.

Most az autobus kérdése van felszínre. És már hadvészülte képpel összecsapásra készen állanak az ellenvélemények: városi kezelés vagy nyilvános pályázat. A városnak egyes vezetői vállalkozónak akarják kiadni az autobus-forgalom lebonyolítását. Egy jól kidolgozott szerződés, az autobusok megindulnak és a város minden fáradtság, gond és befektetés nélkül, évente száz-ekhez jut. Ugyanekkor felbukkant a másik megoldás: az autobus-forgalom lebonyolítását intézze a város saját hatáskörében, saját vállalkozásában. Városi üzem, házi kezelés. Már előre borsózik az adófizetőpolgár háta. Hiszen más városok kárából tanulhatott volna már Arad. És sok város került már hasonló körülmények közé. Végeredményben azonban mind belátta, hogy a közüzemek vezetését nem ajánlatos házi kezelésbe venni, mert a városi kezelés nehézkes; frissesség, buzgalom és életnélküli, mint minden bürokratikussal. A közlekedés épügy, mint az egyéb közüzemek, szakemberek kezébe való és a városi kezelés ezt nem garantálja és ami még ennél is fontosabb: az üzemvezetők rendszerint függő viszonyban vannak a városi tanáccsal szemben és így önálló, individuális vezetés utolsó szálán ki van zárva. Magánvállalkozásnál az a cél, hogy az intézménnyel meglegyen elégedve a közönség és ezzel kapcsolatban minél nagyobb jövedelmet biztosítson a vállalatnak. A városi kezelésnél ez nem így van. Ott nem lehetnek elégedetlenkedők, csak elégedettek. Ott nincs, aki diktáljon, mert nincs, aki észrevegve az esetleges hibákat, tehát nincs, aki jóvátegye azokat. Ez természetes, mert önmagunkkal szemben elfogultak vagyunk. A városi kezelésnél az üzem vezetőjének bizony sokszor tekintettel kell lenni a változó politikai viszonyokra, a város vezetőinek kívánságaira, szeszélyére, érdekeire, esetleg baráti, vagy rokoni összeköttetéseire is és sok mindenre, ami távol áll a közönség érdekeitől. A vállalat belső ügyeit nem egy négy fal között tárgyaló szakbizottság intézi, hanem kikerül a nyilvánosság elé és ez ma-

ga is az akadályok tömegét gördíti minden kezdeményezés elé. Anyagbeszerzésre van szükség. Bizottságok tárgyalnak, tanácsi határozat kell és mire kikerül a határozat, elröpült az esetleges jó alkalom az előnyös beszerzésre. Ugyanez a helyzet akkor, amikor fejleszteni kellene a vállalkozást. Vita, ötletek, eszteni-

dők és minden marad a régi. És száz ilyen hasonló eset teszi nehézkesé, terhessé és célszerűtlenné a városi vállalkozást. Ezzel szemben a helyes álláspont az: a város concessiót, monopóliumot ad egy tökéletes, megbízható vállalkozónak, hogy ebből az üzletből a város jelentős és biztos részesedést kap.

Nem kell bajlódni a városnak az üzem vezetésével, az anyagbeszerzés komplikált, sokszor gyanúval kísért dolgaival, hanem megkapja a megfelelő haszonrészesedést és a jövedelmet beállítja a költségvetésbe. Tiszta üzlet, jó üzlet, ezt kívánja a közönség érdeke is.

Örvendetesen javul a király állapota.

Averescu miniszterelnök jelentése a minisztertanácsnak. — Készülő törvényjavaslatok. — A kormány teljesíti a kisebbségi kívánságokat.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) Vasárnap délelőtt a kormány tagjai minisztertanácsra ülték össze, amely délelőtt tízenegy órától délután fél háromig tartott. A minisztertanács után hivatalos kommunikét adtak ki, amely a következőképpen szól:

A minisztertanács élénk örömmel vette tudomásul a miniszterelnök ama jelentését, hogy a király egészségi állapota a Harimann professzor által elvégzett operáció következtében a legküröbb és ezáltal teljesen biztosítva van a király teljes felgyógyulása. A beégett királyi palota ügyével foglalkozott ezután a minisztertanács és megtárgyalta azokat a lépéseket, amelyek ennek az állami épületnek az újjáépítésére vonatkoznak. A minisztertanács ezután azokat a törvényjavaslatokat vette sorra, amelyek a parlament legközelebbi tárgysorozatán szerepelnek. Ezután elfogadták a közlekedésügyi miniszternek, a posta-, távirda- és telefondíjak emelésére előterjesztett javaslatát és kimondották, hogy az új tarifák január elsejével lépnek életbe. Elhatározták, hogy sürgős intézkedéseket léptetnek életbe a só spekuláció megakadályozására, végül folyó ügyeket tárgyaltak. Hivatalos jelentés közli, hogy a király állapota kielégítő. Tegnap már busétellel is táplálkozhatott.

Hivatalosan megcáfolják a bucuresti-i sajtó egyrészenek azt a hírt, amely szerint rövidesen változások következnek be a kormányban. Ez a hír nem felel meg a valóságnak, mert az Averescu kormány mai összetételében vezetői továbbra is az ország ügyeit.

A minisztertanácsban megvitatták az egészségügyi reformra vonatkozó törvényjavaslatot. A sajtótörvényt a jövő héten terjesztik a minisztertanács elé. A minisztertanács végén Cudaibu igazságügyminiszter kijelentette a sajtó képviselőinek, hogy a lakbérleti törvényjavaslatot azért publikáltatta most, hogy a közvélemény tudomást vegyen a készülő tör-

vény rendelkezéseiről. Nem zárkózik el a javaslat esetleges módosítása elől, ha a módosításokat az illetékes intézmények, vagy érdekelt egyesületek, szövetségek nyújtják be hozzá, a javaslatnak a parlamentben történő benyújtása előtt. Minden módosító javaslatot szívesen vesz, hogyha az jogos indokokat sorol fel.

Goga Octavian belügyminiszter ismeretes intervenciójának eredményeként Petrovici közoktatásügyi miniszter tegnap értekezletet tartott, amelyen Nae Dumitrescu a kisebbségi iskolák miniszterelnöki referense és a Magyar Párt részéről Bethlen György gróf pártelnök vezetése mellett több magyar parlamenti tag, valamint Makkay Sándor dr. református püspök és a magyar egyházak tanügyi szakemberei jelentek meg. Az értekezleten több egyhá-

zi és iskolai ügy került megbeszélésre. Petrovici miniszter az előterjesztett kívánságokkal szemben mindvégig jóakarattal megértést tanúsított a több sérelmes adminisztrációs intézkedés korrigálásáért. Egyébként annyit meg lehet állapítani, hogy a kormány, ígéreteinek teljesítését illetően nincs ok pesszimiztikus megítélésre, mert a helyzet az utóbbi időben határozottan javult. E tekintetben egyelőre annyit lehet csak mondani, hogy egy igen nagyfontosságú magyar kisebbségi kívánságnak már a legközelebbi jövőben való teljesítése biztosítottnak tekinthető. Ez a nagyjelentőségű eredmény a kormány részéről mindenestre Goga Octavian belügyminiszter és Bucsan kisebbségi államtitkár megértő buzgólkodásának lesz köszönhető.

Meggzünik Magyarország katonai ellenőrzése.

Kutatóbizottságok működnek. — Befejezték a népszövetségi tanács ülését.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A Népszövetség tanácsának genfi záróülése negyvenpercig tartott. Napirenden szerepelt a legyőzött államok kutatóbizottságainak kijelölése. Benes dr. ismertette a kutatási jegyzőkönyvet, amelyet egyhangulag elfogadtak, majd kinevezték az egyes kutatási bizottság elnökeit. Magyarországon Carlton angol, Németországban Bratier francia, Ausztriában Mariette olasz tábornok lesz a kutatási bizottság elnöke, Bulgáriába egy hollandi tábornokot neveznek ki.

A katonai ellenőrzés új formája szerint a népszövetségi tanács többségi határozattal állapítja meg, milyen esetben szükséges a nyomozás, mi legyen annak tárgya és meddig terjedjenek határai. A kutatás alá vett államok polgárai nem lehetnek a nyomozóbizottság tagjai. Minden kormány megbízottakat köteles kijelölni, akik a nyomozóbizottságnak a hatáskörében segédkeznek.

A genfi delegátusok elutazásuk előtt sorban lenyilatkoztak a sajtónak és mindegyik örömet fejezte ki, hogy végül megegyezés jött létre Németország és az antant-hatalmak között. Stresemann nyilatkozata így szól:

— Véleményem szerint mindenki meglepődéssel fogadja a befejezett tanácskozások eredményeit. Feltételezhetem, hogy a jegyzőkönyvnek a szavai, melyek a vitás pontok barátságos uton való megoldását teszik lehetővé, nem pusztán szavak csupán. Ismét megállapíthatom, mily jó, ha személyes érintkezés történik. A korábban egymással háborúskodó nagyhatalmak külügyminiszterei ma valamennyi tárgyalás alkalmával a szándékból indulnak ki, hogy megértésre jussanak és elsimítsák a felmerülő nehézségeket. Vandervelde is nyilatkozott a genfi egyezményről, amelyről a következőket mondotta: — Törekvésünk az, hogy megfelelő viszonyt teremtsünk mindazokkal, akik egyformán del-

gözmak a béke, a szellemi leszerelés érdekében, ami az anyagi leszerelés fő feltétele. A Genfi történet megállapodással Locarno jutott diadalra.

A francia sajtó helyesli a genfi megállapodásokat. A Journal szerint előrelátó módon állapították meg a leszerelés módszereit. A

Quotidien azt írja, hogy Németország utból magyaráz akar lenni, ami nehezen hozható összhangba Franciaország biztonságával. — Azonban lényeges, hogy minden vizályt kölcsönös jóakarattal kell elsimítani. Mahugsulyozza, hogy semmitsem ér az anyagi leszerelés, az erkölcsi nélkül. Stre-

semann ma visszaérkezett a német fővárosba. Szendán tessék jelentést a kabinettnek végzett misz-
ziójáról, majd csütörtökön nagy politikai vita lesz a birodalmi gyűlésen. Briand is visszautazott Párisba.

Városi kezelésbe kerül az aradi autobuszüzem.

Az aradvárosi gépzüzemek javaslata. — Chichin Remus dr. nyilatkozata.

(Arad, dec. 13.) Az Aradi Közlöny legutóbbi számában részletesen beszámolt az aradi városi mérnöki hivatal tervéről, amellyel az újra aktuálissá vált aradi közlekedés problémáját akarja megoldani és amelyet Muresan János főmérnök a keddi interimár ülésen akar beterjeszteni. Ma délelőtt Kaufmann Kamil gépzüzemigazgató felkereste dr. Chichin Remus interimár bizottsági elnökhelyettesét és hosszúságos megbeszélést folytatott a kisvasut ügyéről. Megbízható hiteles forrásból szerzett értesülésünk szerint a hosszú megbeszélés tárgyát az autobuszforgalom meghirdetése képezte, még pedig olyan formában, hogy a város vegye saját kezelésébe az autobuszforgalom lebonyolítását.

E felfogás szerint ugyanis a kisvasut üzemének mai helyzete lehetetlenné teszi, hogy magánvállalkozónak adjanak ki forgalmi koncessziót. A kisvasutnak ugyanis ma körülbelül 12 és fél millió adóssága van a Creditul Industrial és Banca Nationala pénzüzeteknél, amelyet amortizálni kell. Ezt a terhet a közlekedés lebonyolításából származó nyereségéből akarják kifizetni, nehogy a város polgárságára háruljon e súlyos tehernek kifizetése. Ha pedig magánvállalkozó kapja a forgalmi koncessziót, a város vezetősége nem lesz képes a neki juttatott kisebb százalékos részesedésből e súlyos anyagi kötelezettségnek eleget tenni. Még egy nehézsége van — ugyanez álláspont szerint — a közlekedés megoldásának: autobuszforgalom esetén a városnak fenn kell tartania továbbra is a teherforgalmat, nehogy a gyáraknál üzemzavar álljon elő. A városi üzemek évenként körülbelül másfél millió lejt fizetnek rá a teherforgalomra, amelyet a személyforgalom nyereségéből egyenlítenek ki. Ha a város kezébe kerül a személyforgalom, egyedül kell viselnie a veszteséget Arad kereskedelme és ipara érdekében. A városi üzemek vezetősége ezért a következő javaslattal lép a holnapi interimár ülés elé:

Egy hónapon belül 30 teljesen újtipusú, kényelmes, szép autobuszt állít be a forgalomba. Az autobuszok garázsszal együtt körülbelül 15 millió lejtbe kerülnek. Ebből az átvételnél négy millió lejt kell kifizetni, a többi 2 év alatt törlesztendő. Kaufmann Kamil gépzüzemigazgató személyes garanciát vállal arra, hogy ez az összeg másfél-két év alatt a tiszta nyereségből amortizálódik és a második év végén ingyen marad a városnak harminc autobusz.

A mai hosszúra nyúlt megbeszélés után beszélgetést folytatunk Chichin Remus dr. elnökhelyettesrel, aki a következőket jelentette ki:

— Az én véleményem az, hogy magának a városnak kell a

kezébe venni a forgalom lebonyolítását, nem pedig magánvállalkozónak adni a koncessziót. Ettől függetlenül folytathatjuk a tárgyalásokat a villamos felépítésére, amely úgy sem történhet meg oly rövid időn belül. A minisztérium — a kisvasut ügyében — válaszára vár, tehát csinalni kell valamit és ez a megol-

dás nem lehet más, mint autobuszforgalom. Nem érdemes elvégezteni a minisztérium által előírt javításokat és újabb milliókat befektetni a kisvasutba.

A nyilatkozat nyomában most általános érdeklődéssel várják városszerte a holnapi ülés döntését.

Betörés Arad főutvonalán.

Titokzatos betörőmunka a város szívében. — Ötven-ezer lei a kár.

(Arad, december 13.) Tegnap délután, világos nappal vakmerő betörés történt Aradon a str. Alexandri (Salacz) uca 3 számú házban. A szinte hihetetlen merészséggel elkövetett betörést, amint a nyomozás megállapította, abban az időben követték el, amikor ez az amúgy is forgalmas, város központjában lévő uca a legnépesebb volt. Geck Antal az egyetlen lakó az emeletes ház udvari részében, ahol két szobás lakást bérel. Tegnap délután három órakor feleségével és fiával eltávozott hazulról és távozásakor bezárta lakását és a folyosóról nyíló udvar kapuját. A család este hét órakor tért haza. Amint beléptek, megrökönyödve tapasztalták, hogy az udvar kapuja tárva-nyitva. Lakásuk ajtaja szintén nyitva volt és a szobákban minden butordarab felborítva, minden eszékény feltörve. Azonnal értesítették a rendőrséget, ahonnan Bán Sándor kapitány és Köhler rendőrtisztviselő mentek ki a helyszínre.

A vizsgálat megállapította, hogy a betörés átkulcsolt segítségével, délután 3 és 4 óra között történt. A rendőrség ugyanis kihallgatta a ház lakóit és egyik lakó vallomása szerint délután négy órától az udvarra nyíló ablaknál tartózkodott és sommi gyanúsat nem vett észre. Amikor besötétedett, nem látta, hogy világosság gyuladt volna fel a lakásban. A betörést sötétségben nem

lejtették végre, mert a tettesek minden zugot kikutattak. A nyomozás teljes határozottsággal megállapította, hogy a tettesek feltétlenül ismerték a helyzetet. A nyomozás tovább folyik és a vakmerő betörők kézrekerítése már csak órák kérdése. A betörésből okozott kár ruháneműekben és készpénzben felülmúlja az ötven-ezer lejt.

Hatvany Lajos báró leleplez.

Sajtó alatt levő öt kötetes regénye Budapest társadalmi botrányának ígérkezik. — A regény Budapestben jelenik meg és Hatvany „leleplezi” benne szüleit, nagyszüleit, egész családját és rokonságát.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) Az immár öt év óta bécsi emigrációjában élő Hatvany Lajos báró az ősszel készült el legújabb munkájával, amely műjára nézve regény és nemcsak nagy terjedelme miatt — öt kötetből áll — fog feltűnést kelteni, hanem főként azért, mivel Hatvany báró a regényben „leleplezi” egész családját. Hatvany Lajos báró tudvalevőleg unokája néhai Deutsch Bernátnak, a magyar cukoripar nagyrafeljesztőjének, a ki élete alkonyán megkapta a „hatvani” előnevet, majd a bárói címet. Apja viszont Hatvany-Deutsch Sándor báró volt, akit I. Ferenc József a főrendiház tagjává is kinevezett.

Hatvany Lajos báró kétségkívül tehetséges ember, de mint író és mint politikus egyaránt mindig kudarcot vallott tulzárai és érthetetlen különködése miatt. A magyar kommun bukása után Bécsbe emigrált és azóta a Hermes-villában, amely azelőtt Erzsébet királyné kedvenc tartózkodási helye volt, lakik.

Anyagi gondjai nincsenek, hi-

szen a cukorgyárak és a többi Hatvany-Deutsch-féle vállalatok bőségesen jövedelmeznek. Az emigrációban Hatvany először német nyelven egy nagyon hazafias szellemű munkát írt Magyarországról. Azután pénzelt a „Jövő” című emigráns napilapot, amelynek Lovász Márton és Garai Ernő voltak a szerkesztői. Ennek bukása után életrajz-vázlatokat írt Petőfiről. Az év elején kezdett regényébe, az ősszel befejezte és az öt kötetes munka már nyomás alatt van és legközelebb megjelenik, még pedig Budapestben.

A regényben Hatvany megírja családjának történetét. „Dinasztia-alapító” őse, szerinte, mint durva, kapzsi, műveletlen zsidó vándorol Magyarországra, ahol letelepedik és kegyetlen uzsorával nagy vagyont szerez. Nagyapját úgy festi le, hogy pénzért megveszi a magyar nemességet, de lenézi és megveti azt az országot és népet, amely neki vagyont és társadalmi pozíciót adott.

Szülei és azoknak testvérei azonban már másmilyenek: a mázrások, parvenü-módra viselkednek

és bár minden törekvéssel arra irányul, nem tulkak sem magyarok, sem igazi urak lenni, csak az apjuktól örökölt vagyont növelik.

A terjedelmes regényben mindezen szerepel, aki az utolsó száz esztendőben Magyarországon szerepet játszott és Hatvany mindenkiről tud valamit csunyt, valami rosszat, amit kíméletlenül megír. Kétségtelen, hogy a sajtó alatt levő munka a botrányok egész sorozatát fogja előidézni. Így botosulja meg magát Hatvany Budapestben, ahonnan távoznia kellett és amely oly hamar elfeledte és családján, amely anyagilag támogatja ugyan, de működését mindig rossz szemmel nézte.

(Sz. P.)

Strobl Alajos meghalt

Világhírű magyar szobrászművész elhunyt.

(Budapesti tudósítónk távirati jelentése.) A magyar képzőművészetnek nagy gyászja van: ma meghalt 70 esztendőskorában a magyar szobrászművészet egyik kiváló reprezentánsa: Strobl Alajos.

Strobl Alajos 1856. június 21-én született egy Liptó-Ujvár közelében fekvő erdei lakban. Gimnáziumi tanulmányait Lőcsén végezte, majd egy évre Szilésiába, a frsnyeci vashámorba ment mintázónak. Onnan Bécsbe ment, ahol a műlpariskolát végezte el, hogy teljesen ki képezze magát a mintázásban. Később, ugyancsak Bécsben Zambusch Gáspárnál töltött négy évet, amely idő alatt életnagyságú Merkur-jával 300 forintos pályadíjat nyert. Ugyanennyit kapott ösztöndíjként a magyar kormánytól, hogy külföldi tanulmányutra mehessen. Első művei, amelyekkel a nyilvánosság elé lépett, a budapesti Operaház homlokzatán Spontini és Cherubin szobrai, a bejáratnál pedig Liszt és Erkel ülő alakjai voltak. A városi vigadó számára két életnagyságú szobort mintázott: Hegyi Arankát (Fadagó tánc) és egy allegóriát alakot.

Önálló kompozíciói közül a legszebbek: a hatalmas Perseusz-szobor, amelyet az 1882-iki nemzetközi kiállításon állított ki és amely nevét Európaszerte ismeretessé tette. Stroblt szinte elhalmozták megrendelésekkel, műtermében valóságos tolokodott az előkelőség, hogy lemintáztassa magát. Egyik legszebb alkotása a Deák-diszkoporsó, melyen a nagy művész és segédei négy esztendeig dolgoztak. Monumentális művei közül Arany János emléke és a Szabadság-szobornak az 1890-iki pályázaton első díjat nyert tervezete említendő meg. Többször mintázta József főherceg családjának tagjait, Simor hercegprímást és még számos nagy alkotással tette híressé nevét. Halála mély, osztatlan részvétet keltett a magyar társadalomban, a mely nagyszabású gyászünnepek közepette kíséri utolsó útjára a nagy magyar művészt.

— Felrobbant petróleumgőzös. Newyorkból jelentik: A brooklini dökkan ma egy nagy petróleumgőzös robbant fel. A hajón levő 30 munkás közül kilenc azonnal meghalt, míg hat állapotba súlyos.

Acélemberek között Amerikában.

Irta: Mária királyné.

A Columbia egyetem megtekintése után átmentem a szomszédban lévő Szent Lukács-kórházba. Első pillantásom egy kis néger babúra esett, aki úgy ült piciny bölcsőjében, mint egy szén darab és kitágult szemekkel bámult rám. Megsimogattam ovapjas fejét, mert be kell vallanom, valóban szeretetreméltó fickónak ismertem meg. Mellette láttam egy másik kisgyereket — éppen az ellenkezőjét — hófehér kis babút, aki mohón majszolt egy banánt. Ez a gyermek kizárólag banánnal táplálkozik és ha megkísérlük, hogy más ennivalót adjunk neki, hangos sírással tiltakozik ez ellen.

Ezután átmentem a Keresztény Fiatalasszonyok Szövetségébe, ahol Ileana csatlakozott hozzám. Kellemes meglepetés várt rám:

a lányok kórusban, román nyelven üdvözöltek. Egy fiatal román hölgy, aki Amerikába jött át tanulni és legközelebb már meg is szerzi az orvosi diplomát, tanította meg őket a román üdvözlés néhány szavára.

Ez ugyilátszik nagyon tetszett a lányoknak, mert mindenütt felém zengtek, amerre csak jár-tam.

A fogadóteremben nagyon kedves ceremónia zajlott le. Szép dalok kíséretében bevonultak a leányok. Az elnöknő Mrs. Hamilton fölemelt egy égő gyertyát és erről a leányok sorban meggyújtották a kezükben levő gyertyájukat. Ekkor közülük kilépett az egyik és átnyújtotta Ileanának gyertyáját egy ezüstgyűrűvel.

Ileana előlépett és üdvözölte amerikai leánytársát. Ott állott a két leány. Az egyik az enyém, aki eljött messze keletről, túl a tengeren. Vele szemben az amerikai leány. Megrendülve néztek egymás szemébe. Ugyanaz a gondolat, ugyanaz az eszme, ugyanaz a remény fűzte őket egymáshoz.

Faj, nyelv, rang megsemmisült ebben a pillanatban. Olyan látvány volt ez, amely minden anyának könnyet csalt volna a szemébe és mi, az öregebb generáció, éreztük, hogy égő könyvek öntik el szemünket. Ők ketten voltak a szimbóluma az emberek közötti jóakaratra, Keleten és Nyugaton, az új világ és a régi világ között átnyúló baráti kéznek és az egymás iránti igaz szeretetnek és megértésnek.

Ugyanezen az estén ritka meghívásban volt részem. Meghívtak ugyanis egy bankettre, amelyen csupa férfiak vettek részt rajtam és leányomon kívül. Ez a bankett a vas- és acéltröszt szó-kasos évi bankettje volt, melyet a tröszt elnöke, Gary bíró rendezett és amelynek Ament ezredes is egyik tagja. Nagy kíváncsisággal tekintettem ez elé a bankett elé, hiszen olyan részről kaptam meghívást, amelyik világhoz engem a legkisebb kapocs sem fűz. Soha életemben azelőtt nem láttam együtt ily sok üzletembert és szinte meg kellett győződnöm arról, hogy valóban én vagyok-e Románia királynéja, aki itt ülök és végignézem ezeknek a keményen dolgozó embereknek

a tömegét, akik eljöttek ennek az országnak minden tájáról. Itt néhány jó szónoklatot hallottam, amelyek nem foglalkoztak az acéliparral, mégis nagyon érdekelték, mert telve voltak ötletekkel, eszmékkel és helyenként kedves humorral. Végül felszólítottak engem is, hogy szónokoljak. — Meglehetősen izgatottan megkérdeztem barátomtól, Ament ezredestől:

— De az Isten szerelméért! Mit tudnék én beszélni, mint asszony, ezek közt az acélemberek közt. Vajon miről beszéljek?

Ament ezredes nagyon kedvesen csak ennyit mondott:

— Önönmagáról.

Na, jól vagyunk, most beszélhetek önmagamról! Bizony egy kicsit restelkedve állottam fel. Én, az asszony, ezen a helyen emeljem fel gyenge hangomat és beszéljek ezeknek a kemény munkát ismerő fér-

fiaknak, de Gary bíró hozzám hajolt, mint a szerető apa és oly nagy szimpátiát mutatott irántam, hogy egyszerre megjött a bátorságom. Hogy honnan szerezttem ezt a bátorságot, nem tudom, de egyszerre csak megjött.

Arról beszéltem, hogy én vagyok az egyetlen nő ebben a teremben. Azaz volt még egy hölgy is ott, Mme Francis Alda, aki elragadóan énekelt az egyes szónoklatok közt és a bankett végén is, amikor Gary bíró karján hagyta el a termet.

Gary bíró felesége ekkor meghívott engem házába, amelyik valóságos múzeum, telve kincsekkel; csodálatos perzsaszőnyegekkel és értékes porcellánokkal, híres francia, angol és spanyol festményekkel, drága szobrokkal. Bármerre is fordítottam a fejemet, mindenütt ritka és vonzó tárgyakon akadt meg a szemem.

Aradi küldöttség megy Bucurestibe.

Erélyes tiltakozás a tervezett vámemelések ellen. — Marcus Mihály dr. szenátor vezeti a deputációt.

(Arad, december 13.) Az Aradi Kereskedelmi Testület meghívására az aradi kereskedelmi kamara kebelében szövetségi nagygyűlést tartottak Arad, Temesvár és Oradeamare körzetébe tartozó összes kereskedelmi egyesületek a tervezett vámemelés ellen. A gyűlésen, amelyen a kereskedelmi kamara képviselőjében Marcus Mihály szenátor, a kamara elnöke is részt vett, Faragó Rezső bankigazgatónak, a Kereskedelmi Testület elnökének és Deutsch Andor társelnöknek vezetése mellett részt vettek az aradiakon kívül Nagyvárad kereskedői Fried János dr. főtitkár és Leitner Sándor vezetése mellett, a temesváriak Endre Károly főtitkár vezetésével igen nagy számban.

Az üdvözlések után a vámtanácskozmányból a miniszter elé terjesztett gyáripari javaslatnak a posztóárakra vonatkozó részét Deutsch Andor, a pamutárakra vonatkozó részét Szenes Henrik aradi és Leitner Sándor nagyvárad kereskedők ismertették tételtől-tételtől behatóan. Az előadók kimutatták, hogy a tervezett óriási méretű vámemelést, amely a mindennapi szükségletet képező ruhaneműeket elviselhetetlenül drágává tenné, a gyárosok úgy adták be, mintha csak 30 százalékos körüli vámokat kérnének, aminek magasabbat elvileg nem is engedélyez a vámtörvény, noha a mai vámok is 40—50 százalékat teszik az áruk tényleges értékének s hogy mégis a mainál is sokkal nagyobb vámok hasznát élvezhesék, az árakat sokkal magasabb vámokkal felemelt külföldi árhoz állapíthassák meg, az egyes áru-fajták értékét, tehát világpiaci árát a vámig való költségekkel, a valóságosnál kétszer, sőt még többször magasabbra tűntették fel.

Az előadó kereskedők vámdéklarációkkal s számlákkal a kezükben igazolták, hogy még a valóságosnál drágább valutákkal átszámítva is minden tételnél fele-ér-

ték vehető csak vámalapul, tehát a 30 százalékkal számított vámtulajdonképen 60 százaléknak és még többnek felel meg a valóságos világpiaci értékhez viszonyítva.

Fried János, a nagyvárad kereskedelmi csarnok főtitkára, aki egy előző kongresszus határozata szerint a vámkérdés nyilvántartására kapott megbízást, közölte, hogy a vámerkekezleten a kereskedők képviselőjére meghívott Goldstein Adolf bucuresti-i importőr meg sem jelent. Javasolta, hogy világossítsák fel a gyűlésből Manolescu pénzügyminiszteri államtitkár, akinek sok jóakát tapasztaltak a méltányosság irányában, hogy az értékelés körüli valótlanságok folytán abszolúte nem 30 százalékos vámemelésről van szó.

Marcus Mihály szenátor szólott hozzá részletesen a kérdéshez. Megdöbbenéssel állapította meg az előadók által bizonyított tény, hogy az értékek valótlanok s felajánlotta, hogy készséggel vezeti a kereskedők küldöttségét Bucurestiben Manolescu elé, hogy átadják neki az e tárgyban kidolgozandó memorandumot és bizonyítékait. Rámutatott arra, hogy valótlan ingadozása mellett lehetetlen leiben fix biztonsággal megállapítani a világpiaci árakat, az idő tehát teljesen alkalmatlan vámtarifa alkotására s így a tarifa változtatásának teljes mellőzését kell kérni a kormánytól. Mint a szenátus tagja is kába fogja vetni szavát az összes néprétegeket egyaránt érintő kérdésben.

A gyűlés tapsokkal fogadta Marcus Mihály szenátor támogatását és elhatározta, hogy Arad, Temesvár és Várad két-két taggal csatlakozik a küldöttséghez, amely csütörtökön jelentkezik kihallgatásra. A memorandum elkészítésével az előadók szakszerű kifejtései alapján az aradi főtitkár dr. Szöllösi Zsigmondot bízta meg a nagygyűlés.

Elhatározta a gyűlés, hogy a

'Az estebédet finom aranylabokkal borított asztalon tálták.

Szükkört, előkelő társaságot hívtak meg és valóban kedves órát töltöttünk el. Micsoda pompás gyümölcsök voltak! Én Mr. Randolph Hearst és Mr. Artur Brisbane közt ültem, akikkel ekkor találkoztam először. Senki sem fog csodálkozni, ha azt mondom, hogy a diskurzus közöttünk egy pillanatra sem laposodott el s oly sok mindenről beszélgettünk, ami értékesé tette ezt az órát.

Megismerkedtem itt Mrs. Hearsttal is, aki elragadóan volt öltözve és csodálatos gyémánt nyakláncot viselt. Bemutatták Mr. Statesbury-t és felségét és úgy ő, mint Mrs. Gary olyan csodálatosan szép gyöngyöket visel, amilyeneket Nagy Katalin cárnő is megirigyelhetett volna. Mindent összevéve, rendkívül kellemesen telt el az este s már meglehetősen késő volt, mikor, őszinte sajnálattal elhagytam a vendégszerető házat. Kedves, jó Gary bíró! Ő az egyik legjobb barátom.

küldöttség fogadásáig is táviratban informálja a minisztert arról a megítélésről, amely, az előtte fekvő javaslatban van. Ez a távirat ma már el is ment.

A küldöttség aradi tagjai: Deutsch Andor és Szenes Henrik lesznek. Ők veszik le a memorandumot Bucurestibe. A memorandum az egyesületek kinyomatjait román és kisebbségi nyelveken is és felvilágosításul megküldik a törvényhozás tagjainak, a kormány tagjainak és a sajtónak, valamint az összes szakegyesületeknek.

ŐSZI és TÉLI ruhaszükségletét az olcsóságról híres Vándor

divatruházban szerezzé be. Tekintsemeg a kirakatokat

Biróság előtt

a Budesti uccai gyilkosok

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Minulescu vizsgálóbíró mára befejezte a Budesti-uccai gyilkosság ügyében a vizsgálatot. A tettesek tanuvallo-másából most már kétséget kizárólag megállapították, hogy a borzalmas kettős rablógyilkosságot Brandabura bandájának a tagjai követték el Sweghin kivételével, aki csak a rablott holmik értékesítését vállalta magára. Az iratokat még a mai napon felterjesztették a törvényszékhez, ahol valószínűleg rövidesen kitűzik a fő tárgyalás napját.

A meggyilkolt házaspár gyermeke, Rosch Dávid által kitűzött 20.000 lej jutalomdíjat valószínűleg négy rendőrtisztnek adják ki, akik a gyilkosok kézrekerítésében fáradságtalan munkát végeztek. A lasi-ból érkezett jelentés szerint az ottani rendőrség már nyomában van a bűntény egyetlen elmenekült tettesének, Mic Abramovici-nak, akit különben már többrend-beli rablógyilkosság miatt köröz a rendőrség.

(Arad, December 13.) Vasárnap délelőtt 11 órakor díszközgyűlést tartott az orvostszövetség, aradi fiókja dr. Cucu Vazul városi főorvos elnöksége alatt a nemrég elhunyt Babes Viktor professzor emlékére. Az elnöki megnyitó után dr. Cucu részletesen ismertette Babes Viktor életét és pályafutását, megemlítette, hogy a hírneves professzor Koch és más nagyságok mellett dolgozott, majd Budapesten telepedett le. Babes nevéhez fűződik Magyarországi első bakteriológiai könyvének megírása. Egyik legjobbi könyve az, melyben a veszettségről írt és annak gyógy módját tárgyalta. Károly király meghívására elfogadta a bucuresti egyetem tanszéket és azóta állandóan Bucurestben élt. A nyilvános előadás után dr. Löwinger Miksa méltatta az elhunytat, akról megjegyzi, hogy már 40 esztendővel ezelőtt felfedezte a sarkach kórokozóját és a későbbi felfedezések teljesen igazolták elméletét. Utána dr. Bradcan Athanasz vármegyei főorvos méltatta Babes Viktort s ezzel véget ért a gyűlés. Érdekes körülmény, hogy a gyűlésen sem a hatóságok képviselői, sem a nagyközönség nem jelentek meg.

Az aradi zsidó nőegylet teadélutánja.

Az első nagyszerű báljellegű tea Aradon.

(Arad, december 13.) Sikolt a jazz-band, simulnak a párok, csapong a vigáság, áll a bál... Zsúfolásig megtelt terem, az aradi ritársaságok színe-java, fényes anyagi és erkölcsi siker... ez a karakterisztikája az aradi Zsidó Nőegyletnek tegnap — a Központi-szálló nagyertermében — megtartott tea-délutánjának, melynek pompázatos sikere tulszárnyalja az eddigi összes báljellegű tea-délután sikereit. Gözölgő teák felszervizálásával kezdődött a tea-délután, majd sorna kerültek a rendező urasszonyok szakácsművészetének legremekőbb alkotásai. A felszolgálás pompás izlésű irányításra volt minden a legnagyobb figyelemmel precízen és gondosan történt. A teadélután igazán nagy sikere méltán eklátáns bizonyítéka annak, hogy az Antal Zsigmondné vezetésével működött rendezőség dr. Stauber Andorné, Pick Ernőné, Münz Mártonné, Tenner Józsefné, Fodor Gyuláné, Deutsch Andorné, Mairovitz Emilné, özv. Csillag Lajosné, Schulhoff Károlyné, Stechl Adolfiné, dr. Keppich Jakabné, Seidner Sándorné, Seidner Bernátné, Funkelstein Istvánné, Kotzander Ignátné, Schreyer Viktorné, Schrank Benőné, özv. Bartha Samuné, Havas Sándorné, Raucher Emilné, Vértess Henrikné valóban elismerésre méltó kiváló munkával igyekeztek sokáig emlékeztetessé tenni a tegnapi teadélután.

A dus étkezés után a terem közepén szabad helyet szorítva, hajnalig tartó tánc következett: a Szeredi—Steinitzer—Szabó-jazz-band tercett ugyancsak alaposan kitért magáért és pompásabbnál-pompásabb charlestonokkal, tangókkal csábították a táncolni vágyó ifjúságot, amely ebből aztán alaposan ki is vette a részét. — Nagyszerű hangulat közepette két pöttyönyi kis urfiú váltotta fel a hivatásos jazzistákat és ők: az Aufrecht-ikrek szolgáltatták furfangos kis cimányérjaukkal, dobjaikkal és egyéb miniatűr eszközökkel a muzsikát. A két kis Aufrichtnek hatalmas sikere volt és egész csokoládénegyvekkel halmozták el a tapsoló bácsik és nének az aranyos apróságokat. A gyönyörű sikert eredményezett tea-délutánon megjelent urasszonyokról és urleányokról az alábbi betűrendes névsort sikerült összeállítanunk:

Urasszonyok: Aczél Imréné, Antal Zsigmondné, dr. Antal Györgyné, Aufrecht Sándorné, Abrahám Simonné, Barra Ernőné, özv. Bartha Samuné, Bock Hermanné, Bodnár Zoltánné, dr. Bogdán Virgliné, Bornstein Sándorné, dr. Botis Tivadarné, Constantin direktorné, Constantinescu kapitányné, Czukor Lászlóné, Csörö Bélané, özv. Csillag Lajosné, Dalmedico Imréné, Deutsch Andorné, Deutsch Arturné, Deutsch Jánosné, Deutsch Sándorné, Domán Sándorné, Eisler Edéné, dr. Falus Lajosné, özv. Fenyves Józsefné, Fischer Mórné, Fodor Gyuláné, dr. Fuchs Albertné, Fuchs Ignácné, Funkelstein Istvánné, Fülöpp Bélané, dr. Gara Arminné, Glück Andorné, Gottlieb Jenőné, Grósz Józsefné, dr. Grossmann Alfrédné, Grünberger Mórné, Grünfeld Edéné, Gyenes Samuné, György Ignácné, Győző Gyuláné, özv. Hajós Árpádné, Halmos Dezsőné, Haralamb Henryné, Havas Sándorné, Karácsonyi Mártonné, Kardos Jenőné, Kepes Józsefné, Kemény Györgyné, dr. Keppich Jakabné, Kleinhandler Ábrisné, Koch Dánielné, Koch Károlyné, Kornis Ernőné, Kornis Zsigmondné, Kotzander Ignácné, Kovács Miksáné, Krausz Józsefné, Lányi Izsóné, Lengyel Lőrincné, Lengyel Manóné, Lipkovich Gyuláné, dr. Löwinger Miksáné, Mairovitz Emilné, Mairovitz Mártonné, özvegy dr. Mann Adolfiné, Meer Mórné, dr. Messer Károlyné, dr. Mihaileanuné, Münz Mártonné, Nagy Zsigáné, br. Neuman Alfrédné, Ney Jenőné, dr. Olasz Pálné, Örfy Dezsőné, Paunescu alezredesné, gr. Petorelli-Lalatte Cézárné, Pick Ernőné, Pichler Sándorné.

dr. Polonyi Jenőné, Pöhm Gézánné, dr. Radó Jánosné, Raucher Emilné, Reismann Jenőné, Ritter Arminné, Ritter Mártonné, Rosenfeldné-Hegedüs Béby, Salamon Samuné, Samovics Mayer-né, özv. Sámson Izsóné, Schlésinger Farkasné, Schrank Benőné, Schreyer Viktorné, Schulhoff Andorné, Schwartz Hugóné, Seidner Bernátné, Seidner Sándorné, Stauber Józsefné, dr. Stauber Andorné, Stein Józsefné, Stein Sándorné, Stechl Adolfiné, dr. Szalai Vilmosné, Szenes Henrik-né, Szerényi Gézánné, dr. Székely Károlyné, Szilágyi Manóné, Tenner Józsefné, özv. Tolnay Jánosné, dr. Ujhelyi Józsefné, Vajda Ivánné, Vajda Józsefné, Vértess Henrikné, Vidor Ferencné, özv. Wallich Arminné, Weil Józsefné, Weininger Zsigmondné, Weisz Bódogné, Weisz Jenőné, Weisz Józsefné, Weisz Mihályné, Weisz Pálné, Weitzen Stanislavné, Zimet Arturné.

Urleányok: Adler Mancsi, Adorján Margit, Bárány Joli, Berger Zsófia, Bodnár Klári, Bogdán Baby, Bogdán Emmy, Bonyhádi Böske, Brüll Kató, Büchler Margit, Czukor Aranka, Dávid Böske, Deutsch Rózi, Deutsch Irén, Eiser Rózi, Eisler Lili, Farkas Lili, Fodor Rózi, Geller Papi, Gergely Lili, Gergely Mártha, Goldschmidt Célia, Grossmann Annus, Grossmann Ilonka, György Magda, Hajnal Mancsi, Hajós Anna, Hajós Marietta, Halmos Anci, Halmos Böske, Hartmann Annus, Hartmann Böske, dr. Holländer Irén, Jakobi Teri, Karácsonyi Teri, Kornis Ila, Kornis Ily, Lengyel Baba, Lengyel Vera, Lipkovich Ella, Lovas Margit, Löwinger Dusi, Mairovitz Annus, Menczer Magda, Molnár Ilonka (Nagybecskerek), Pichler Magda, Ritter Gréte, Salamon Boris, Salgó Lili, Schlesinger Kató, Seidner Julka, Seidner Zsuzsika, Stauber Margit, Stern Rózi, Szabó Clarisse, Szabó Lili, Szántó Böske, Szántó Klári, Szilágyi Nusi, Vajda Baba, Weininger Lony, Weisz Elza, Weitzen Inka, Wiegand Mancsi.

Ma délután különben a rendőrség kihallgatták Ahsbans Tasziló

Megkerült az ál-Lederer Károly.

Keglevich grófné váltóhamisításának új szenzációját. — A budapesti ügyészségi fogházban vannak a bűnösök.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Megírta már az Aradi Közlöny, hogy a budapesti rendőrség letartóztatta Keglevich Pálné grófnét, született Kohner Alicet, aki első férje Lederer Károly földbirtokos névaláírásával ellátott három milliárd korona értékű váltót próbált forgalomba hozni és amikor a váltó agnoszkálását kérték a pénzemberek, felmutatott egy irást, amelyben négy tanu igazolja, hogy a Royal-szálló halljában Lederer szöbéli meghatahalmazást adott a grófnénak neve aláírására. Erről az írásról s az azon szereplő tanuvallomásokról kitűnt, hogy az a hamis váltók értékesítése céljából készült. A megindított nyomozás adatai alapján a rendőrség letartóztatta a grófné két bűntársát, Alföldy István volt katonatisztet, jelenleg ingatlanforgalmi iroda tulajdonost és Lendler István alias Send Izidor ügynököt is. Kiderült, hogy Lendler volt az ál-Lederer, aki Kohner Alice volt férje helyett szerepelt Lendler István zavaros előéletét is kinyomozta a rendőrség. Lendler Alföldy után ismerkedett meg a grófnéval és hetek óta vele együtt manipulált. A grófnénak akkoriban még ötszobás, nagyértékű butorokkal berendezett lakása volt egy zugligeti villában. Ide Keglevich Pál gróftól való elválása után költözött. A grófné ebben az időben vidám életet élt a villabeli lakásán nem egyszer látta vendégül Lendlert a barátnőjével, más kétes hírű urakkal és hölgyekkel együtt. A pezsgős dáridókra a városból hozattak cigányokat és később mikor már fogyni kezdett a grófné pénze és a butorok eladására került a sor, akkor ugyanezzel a társasággal körüli kávéházakba járt mulatozni, ott huzatta a cigánnyal.

Az állandó mulatozásban eltelt időben a grófné különböző üzletekhez fogott. Birtokokat adott

el, de ezek persze csak papírosüzletek voltak, mert birtokkal a grófné nem rendelkezett. Hamisított antik butorokkal is becsapott egy vásárlót, aki néhány hét előtt fel is jelentette a grófnét.

A rendőrség idáig még nem derítette ki teljesen, hogy kinek volt része a Lederer-féle váltókkal való manipulációban. Megállapítást nyert, hogy Lendler játszott a Lederer szerepét, Alföldy pedig azért tartózkodott a Royalban, hogy tanuskodjék a meghatahalmazás megtörténtéről. Ugyancsak ő gondoskodott arról, hogy más tanuk is legyenek jelen. Amikor aztán a váltókat aláírták, mindketten azon igyekeztek, hogy azokat pénzre váltsák.

Gróf Keglevich Pálné második házassága után Lederer Károly ellen polgári pert tett folyamathoz, hogy azt a közjegyzői egyezséget, amelyben első férjével vagyoni jogi ügyeit rendezte, hatálytalanítsa. A bíróság három fórumra azonban elutasította azt a keresetet, mire a grófné perorvoslattal élt azon a címen, hogy a közjegyzői okiratot hiszterikus rohamában írta alá. Később aztán levelet kért ügyvédjétől, hogy az bizonyítsa a perújítás megtörténtét és kedvező menetet. Ennek a levélnek birtokában a grófné kölcsönöket akart felvenni, de nem sikerült. Azt is megállapították, hogy a hamis váltókkal a grófné egy ügynöke Bécsbe utazott, hogy ott helyezze el azokat, de ez a kalandulás sem járt eredménnyel. A rendőrség felfedése szerint gróf Keglevich Pálnéval együtt hatan, vagy heten lehettek azok, akik a hamisított Lederer-féle váltókat értékesíteni akarták, hogy így pénzhez jussanak. Ezeknek kikutatására irányul a nyomozás és máris annyi adat van együtt, hogy a bűntársak letartóztatása minden órában várható.

Ma délután különben a rendőrség kihallgatták Ahsbans Tasziló

ezredest és Balla Imre főhátnagyot, akik jegyzőkönyvbe mondták előbbi vallomásukkal szemben, hogy Lederer Károly nem hatalmazta meg Keglevich grófnét a váltó aláírására. Ezután Keglevich grófnét, Alföldy Istvánt és Lendler Istvánt a rendőrségről a Markó-uccai ügyészségi fogházba szállították.

Emelik az erdélyi bankok visszleszámítását.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójától.) A Politica című lap szerint a Banca Nationala igazgató tanácsa elhatározta, hogy január elsejével revízió alá veszi a bankok visszleszámítási hiteleit és megkísérli a piac újabb támogatását bankjegykibocsátás nélkül. A Banca Nationala jelentékeny összegek felett nyert rendelkezési jogot, mert számos mezőgazda megfizette adósságát. Ezeket az összegeket a kereskedelem és ipar rendelkezésére fogják bocsátani.

Romania közvetít Olaszország és Jugoszlavia között.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az Adeverul értesülése szerint a kormány hajlandó felajánlani közvetítést Jugoszlávia és Olaszország között. Ezt a közvetítést lehetővé teszi az a körülmény, hogy Románia szövetséges Jugoszláviának, míg Olaszországhoz baráti szerződés kapcsa fűzi. A kormány információja szerint Csehszlovákia hasonló álláspontra fog helyezni. Románia reméli, hogy sikerülni fog egy balkáni Locarno létrehozni, mert magasabb érdekek követelik ezt a polkát. A lap végül kijelenti, hogy információit illetékes külügyi köröktől szerezte.

H I R E K.

Megadóztatják az agglagényeket

Mussolini legújabb rendelkezése.
(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirati jelentése.)
Amiért az európai asszonyok már régen eredménytelenül harcolnak — megvalósította a Duce kormánya. Megadóztatják az agglagényeket. Azoknak az olaszoknak, akik nem akarnak házasodni s megengedik maguknak azt a luxust, hogy agglagények maradjanak, busásan meg kell fizetniük ezt a kedvtelést. Vagy pedig, ha fizetni nem akarnak, hamarosan keresniük kell maguknak feleséget. A szigorú adótörvények, melyek a makacs agglagények adóját igen borsosan állapítják meg, csak igen kevés esetben tesznek kivételt: csupán a lelkészeket, katonaköteleseket, munkanélkülieket és betegeket mentik fel az adó fizetése alól. A törvény igen nagy feltűnést keltett Olaszországban, ahol három millió elkeseredett agglagény várja a sújtó intézkedéseket.

— Milyen idő várható? A meteorológiai intézet közlése szerint egyelőre még változékony, később szárazabbra forduló idő várható, lehűléssel.

— Az ipartestületi előjárásról. Ma délután tartotta az aradi ipartestület előjárására hívták meg. Az ülésen Jac András titkár beszámolt a bucuresti-i kongresszusról, majd több intern kérdés megvitatása után rátértek a Zsib István alelnök lemondásával megválasztott alelnöki pozíció betöltésére. Hosszas vita után azonban úgy határoztak, hogy megvárják a márciusi közgyűlést, amely új előjárásról választ s az új előjárásról tölthet be az alelnöki tisztviséget.

— Még mindig erősítik a francia határt. Párisból jelentik: A Matin szerint a francia határvédelmet az olasz határ mentén két alpesi vadászászlóval megerősítik. A 18-ik és 19-ik vadászászlóikak Orasebe, illetőleg Antibesbe indultak.

— Haldoklik a japán császár. Tokióból jelentik: A császár utolsó bráit éli. Tüdeje mindkét szárnyán erősen meg van támadva és csupán oxigénbelegzéssel tartják beu az életet.

— Politikai merénylet Bécsben. Bécsből jelentik: Atanasov Dimitrij, volt bolgár miniszter elnök, aki a bolgár emigránsok vezetője, ma a lakásán egy Drosen nevű ember merényletet követett el. A volt miniszter egyik földjével beütközött, amikor a merénylő belépett, revolvert rántott és többször rálőtt. Az egyik elbódott golyó a volt miniszter hátlásszonyát sebezte meg. A merénylő menekülni akart, de a járőrből áradtak a rendőrségre.

— Létgett a jasi-i postapalota. Jasi-ból jelentik: Nagyarányu tűz pusztított tegnap a jasi-i postahivatal épületében. Eddig ismeretlen okból az épület emeletén lévő szekrényosztályon tegnap délután 5 órakor váratlanul erős tűz keletkezett, amely néhány perc alatt az épület nagyrészt lángokba borította. A tüzet csak három órai erőfeszítés után sikerült lokalizálni és a kár meghaladja a 7 millió lejt. A telefon és táviró összeköttetés teljesen teljesen megszűnt.

Kiadják Magyarországnak Alexander Bélát

A gyilkossággal vádolt volt borosjenői gyógyszerész magyar bíróság előtt felel tetteiért. — Érdekes igazságügyminiszteri rendelkezés az aradi ügyészhez.

(Arad, december 13.) Még az év elején elsőnek az Aradi Közlöny között szenzációs teleplezésről Alexander Béla volt borosjenői gyógyszerésznek a kommunán és az ellenforradalom miatt viselt dolgai, amelyek között nem kisebb bűntények fordultak elő, mint három rendbeli rublógyilkosság, zsarolás, sikkasztás, kémkedés s ártatlan emberek súlyos megfélemltetése.

Az Aradi Közlöny cikkkel nyomán aztán a gyulaifal törvényszék és a budapesti főkapitányság tudomást szerezve a körözött Alexander holtatörzskodásáról, diplomáciai uton lépéseket tettek a Magyarországból még 1922. közepén megszökött Alexander Béla kiadatásának érdekében. Ezen az alapon aztán az igazságügyminiszter június havában letartóztatási parancsot adott ki a körözött gyógyszerész ellen, aki azóta az aradi ügyészség fogházában várja megérdemelt sorsa beteljesülését.

Az utóbbi időben azonban már úgy volt, hogy a körözés dacára Románia nem adja ki Magyarországnak Alexander Bélát, aki időközben román állampolgárságot szerzett, míg aztán mára szenzációs fordulat történt a kiadatás ügyében. Az igazságügyminiszter ugyanis a temesvári

— Frigyes főherceg pere Románia ellen. Bucurestiből jelentik: Párisban december 20-án fogják folytatni Habsburg Frigyes volt osztrák főhercegnek a román állam ellen erdélyi birtokainak kisajátítása miatt a vegyes bizottság elé kintűzött perének tárgyalását. Romániát Millerand volt francia köztársasági elnök és Atanasovici Vladimir képviselik. A tárgyaláson Titulescu is jelen lesz.

Báli időnyre legelegánsabb frakk és smokingok készülnek
Gross és Rendynél
Arad, új Neuman-ház.

— A magyarországi választások. (Budapesti tudósítónk távirata.) A pestkörnyéki kerületben lassanként befejeződnek a szavazatok összeszámálása. A szociálisták eddig 19103, egységes párt 12999, demokraták 9211, keresztény-párt 6716, fajvédők 4619 szavazatot kapott. A kerületben megválasztott képviselők előreláthatólag a következők: Propper Sándor és Szabó Imre szociáldemokraták, Hermann Miksa egységspárt, dr. Fábián Béla demokrata és Haller István kereszténypárt. A fajvédők kibuktak. — Sopronban tegnap éjjel egy óraker zárta le a szavazatokat. Hermann Miksa kereskedelemügyi miniszter 7188, dr. Hébelt Ede szociáldemokrata 344 szavazatot kapott. Székesfehérváron gróf Károlyi József keresztény-gazdaságpárti győzött 6506 szavazattal. Hódmezővásárhelyen, Szegeden és Győrött tegnap kezdődött meg a szavazás. Ezekben a kerületekben lajstromos, titkos szavazás folyik. Csak kedden kerülhet sor eredményki hirdetésre. Karcagon Csontos Imre egységspártit választották meg. Ma délelőtt a

tábla előterjesztésére úgy döntött az ügyben, hogy mártan Alexander Béla

a bűntények elkövetése idején magyar állampolgár volt, a rab gyilkossággal vádolt gyógyszerész kiadatása ellen nem górdit akadályokat.

Azonban közölte a magyar külügyminiszternek, hogy Alexander Bélát a román büntetőtörvénykönyv vonatkozó rendelkezései alapján csupán 380 arany lej kiadatási költség megtérítése ellenében adhatja ki.

Erről a döntésről egy ma leérkezett miniszteri rendelet értesítette az aradi ügyészséget is, amely most a rendeletnek megfelelően jár el s az átszámlást kiutaznak megállapítása végett elsőnek a bucuresti-i tőzsdéhez írt át s az onnan érkező válasz és a kívánt összeg megküldése után kiadják Magyarországnak Alexander Bélát.

Alexander Béla rablógyilkos, sikkasztó, vörös városparancsnok, ellenforradalmi nyomozó és az aradi sziguranca volt besugója tehát rövidesen felelni fog szörnyű bűnéért, amelyeket szerencsétlen, bajbajutott emberek ellen követett el könyörtelenül, cinikus módon.

mandátumok elosztása a következő volt: egységes párt 160, kereszténypárt 25, ellenzék 10. — Rajtuk kívül három kormányt támogató képviselőt választottak meg.

— A magyar grafikai ipar gyászja. A magyar nyomdásziparban szinte fogalomná vált a budapesti Pusztai grafikai intézet, amelynek egyik alapítója, Pusztai Zsigmond kereskedelmi tanácsos volt, akinek nagyrésze van a magyar nyomdászipar fejlődésében. Ma szomorú hír érkezett Budapestről, amely tudatta, hogy Pusztai Zsigmond kereskedelmi tanácsos december 9-én meghalt 62 éves korában. Halálát őszinte részvét kísérté.

— Keresik az ellopott Grigorescu-képeket. Bucurestiből jelentik: A kultuszminiszterium néhány nappal ezelőtt — mint akkor meg is írtuk — értesítette az ügyészséget, hogy öt rendkívül értékes Grigorescu-kép eltűnt. A megindított nyomozás ma szenzációs fordulatot vett és valószínűleg még az esti órákban házkutatást fognak tartani a főváros több, jólismert műgyűjtőjénél és egy tekintélyes bankigazgatónál, akinek nagy képtára van.

Gross és Rendy
uriszabók angol szövet
különlegességek raktára.
ARAD, ÚJ NEUMAN-HÁZ.

— Budapesti kereskedő öngyilkossága. Budapestről jelentik: Megrendítő öngyilkosság történt tegnap éjszaka. Pásztor Dezső budapesti divatárkereskedő Egyetem-ucca 11. számú üzletében gázzal öngyilkosságot követett el. Mire reggelre megtalálták, már halott volt. A kereskedő súlyos anyagi gondjai elől menekült a halálba.

— Vonatösszeütközés Budapesten. Budapestről jelentik: Ma hajnalban a Ferencváros közelében hibás váltóállítás miatt két tehervonat összeütközött. Nyolc teherkocsi legurult a töltésről. Csodálatosképp csupán a fékező sebesült meg könnyebben, a többi sértetlen maradt.

— Csicserin Frankfurtban. Berlinből jelentik: Csicserin ma Frankfurtba érkezett, ahol szanatóriumban gyógykezelte magát.

— Ingyenes jogvédő iroda Clujon. Clujról jelentik: A cluji ügyvédi kamara elhatározta, hogy a szegények részére ingyenes jogvédő irodát állít fel. A kijelölt ügyvédek nemcsak teljesen díjtalanul adnak jogi tanácsokat, hanem sürgős esetekben ellátják a tárgyalásokat és elkészítik a periratokat is.

— Új budapesti egyetemi tanár. Budapestről táviratozzák: A Pázmány-egyetemen megüresedett közegészségügyi tanszékére ma Rigler Gusztávot, a szegedi egyetem tanárát hívták meg.

— Az oradea-marei személynovak karambolja. Bucurestiből jelentik: A Chitilla rendezőpálvaudvaron tegnap este összeütközött az 5202. számú tehervonat a 328. számú nagyvadász-bucuresti-i személyvonattal. Tíz kocsi kislélt, két utas megsebesült. Az összeütközés oka: a nagy viharok következtében a táviró nem működött.

— Olasz politikusok menekülése Olaszországból. Az Aradi Közlöny távirati tudósítása: Ma Livornóból nyolc olasz menekült érkezett meg a korzikai Calvi városkába. A menekültek vezetője Turatti olasz szociálistavezér volt. A menekültek állítólag az internálás elől szöktek, négy napon keresztül őrizték őket — előadásuk szerint — a livornói fogházban, ahonnan az afrikai gyarmatokra akarták őket küldeni. Sikertelen azonban megszökniök és motorcsónakon Korzikába jutni.

Férfi ruhák
legszebb kivitelben készülnek:
Gross és Rendynél
Arad, új Neuman-ház. 10892

— Dr. Imanuel Olswanger Aradon. A palesztinai országépítő munka egyik vezetője, dr. Imanuel Olswanger romániai körútján szerdán, e hó 15-én Aradra érkezik ahol nértkülönbség nélkül az aradi zsidóság vendége lesz. Fogadtatására nagy előkészületek folynak és a zsidó testületeken kívül, hír szerint, az aradi esperantisták is üdvözlölni fogják. Dr. Imanuel Olswanger, aki a Palesztinát felépítő Keren Hainesod (utánpótló alap) londoni delegátusa, egyike a legismertebb esperantistáknak. Azonkívül ismert történész, szociológus és műfordító is, akinek látogatása és előadása iránt általános érdeklődés mutatkozik. Dr. Olswanger előadását e hó 15-én este 9 órakor tartja meg a zsidó-iskola dísztermében (Szent Péter-tér.) Belépés díjtalan.

— Felnöttek részére új kolönt nyit f. hó 16-án este 9 órakor Barina Istvánné. Beiratkozások naponta d. u. 5—11-ig.

— Béreljen Kerpel könyvtárban! — Felhívás a nyugdíjasokhoz. A nyugdíjasok elnöksége felszólítja az állomáson fizetett nyugdíjasokat, hogy december 14-én, kedden délután 4 órakor jelenjenek meg az egyesület helyiségében nyugdíjazási okmányaikkal együtt.

Eltették Paslosot.

Nagy ünnepségek közepette helyezték örök nyugalomra a kiváló jugoszláv politikus.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirati jelentése.) Vasárnap temették el nagy részvét melletti Pasics Nikolt, a nagy jugoszláv államférfit. Egész Jugoszlávia képviseltette magát a nagyszabású temetési menetben, amelynek élén az uralkodó, a diplomáciai kar, a skupstina és az összes hivatalnokok haladtak. Több, mint 100.000 ember vett részt a temetésen. A gyászünnep reggel hat órakor kezdődött meg. Dimitrij patriarka hat püspökkel végezte a szertartást, amelyen megjelentek a király, Pál herceg, a diplomáciai testület tagjai, a parlament tagjai, a hadsereg és a város képviselői. A beszéd után a patriarka tartott beszédet, majd Trifkovic a skupstina elnöke bucsuztatta a halottat. A kormány nevében Miletics közegészségügyi miniszter beszélt. A koporsót a kormány tagjai emelték vállukra és a székesegyház előtti ágyutalpon helyezték el. A gyászünnep első sorában a király, Pál herceg és Pasics özvegye haladtak.

Karácsonyra!

Díszek, ifjúsági iratok olcsón. Elegáns levélpapírok. Névjegyek, festmények és metszetek **KERPELNÉL, Arad.**

Béke a Magyar Pártban

Nincs akció a pártban Tornyai Gyula és Weisz Sándor ellen.

(Az Aradi Közlöny oliai tudósítójának telefonjelentése.) A bucuresti-i Politica című lapban néhány nappal ezelőtt olyan hírek jelentek meg, hogy a Magyar Párt kebelében válság dúl. Különösen dr. Tornyai Gyula és dr. Weisz Sándor személyével kapcsolatban emlegették ezeket a híreket. Tudósítónk ma felkereste dr. Váradi Aurél elnöki tanácsagot, aki a Magyar Párt adminisztrációját kezében tartja és aki jelenleg egyedül tartózkodik Kolozsváron a pártvezetőség tagjai közül. Váradi Aurél dr. kijelentette, hogy a Magyar Párt valamennyi tagjának joga van egyéni véleményét nyilvánítani. A párt senkinek sem tesz kossarat a számára. A pártvezetőségen kívül tényleg helytelenítették egyesek, hogy Tornyai szenátor koszorút helyezett Constantinescu Alexandru ravatalára, miután Constantinescu erősen kisebbségellenes politikusként és bár halála emberileg sajnálatos, de a kisebbségek részéről különösebb kegyeletmegnyilvánításra nem volt szükség. Amint Tornyai Gyulának a szenátusban mondott beszédét és a kormány elleni éles támadásait illeti, Tornyai nem tett egyebet, mint alkalmazkodott a kormány felhívásához, amely tudvalevőleg felszólította a kisebbségi képviselőket, hogy a panaszaikat hozzák a parlament elé és nyitnak az egész ország közvéleménye előtt adják elő sérelmeiket. Az sem igaz, hogy a Magyar Párt bármilyen értekezletet tartott volna Tornyai Gyula és Weisz Sándor dezaválására.

Lakó-tiltakozás a lakásszabadság ellen.

Küldöttség a minisztertanács előtt. — Aggodalmak az átmeneti idő miatt.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A sokféle különböző kombinációk után az ország közvéleménye nagy meglepetéssel s bizony vegyes érzelmekkel fogadta az új lakbérleti törvénytervezetet, amely Cu dalbu igazságügyminiszter szövegezésében a parlament elé került. A javaslat — a legnagyobb meglepetésre — egy évi átmeneti idő után teljesen szabaddá teszi a lakásokat, teljes határozottsággal kimondja a lakások felszabadítását, de kivételt tesz a köztisztviselők, állami nyugdíjasok, valamint az állam által bérlet épületek tekintetében, amely lakások, illetve épületek bérleti jogát még két évre meghosszabbítja. Érdekes azonban, hogy a javaslat a köztisztviselőktől eltérően egyáltalán nem biztosít kivételes kedvezményeket a hadirokkantak, árvák és özvegyek számára. Ezzel szemben viszont a javaslat a magánosok lakbérleti viszonyát két kategóriába osztja s eszerint az a lakó, akinek évi 400.000 lejnél magasabb jövedelme van, annak hat havi, akinek pedig ennél kevesebb jövedelme van, annak egy évi továbblakásra nyújt biztosítást a törvény.

Azonban a tisztviselők számára engedélyezett két évi, valamint a magánosok számára engedélyezett egy évi, illetve hat havi felmondatlan bérletet csak abban az esetben biztosítja a törvény, ha az illető lakó mint főbérlet szerepel, ha saját lakásberendezése van, ha nem tart albérletet (szobaurat), ha nincs saját háza, amelyet akár örökáron, akár csak bérletbe adott ki, ha globális jövedelme évenként a 400.000 lejtnél nem haladja. A főbérlet különben külön megállapodásokat köthet a háztulajdonossal, s amennyiben utóbbi megengedi, úgy az eddigi vonatkozó rendelkezések alapján továbbra is megtarthatja albérletét (szobaurat).

A lakbérleti összeget a régi királyságra nézve 1916. április 23-iki, míg a csatolt részekre az 1914. április 23-iki alapon állapították meg és a koronával szemben 1 lej, a rubellal szemben pedig 2 lej 50 bani lesz az átszámítási kulcs. A köztisztviselő és állami nyugdíjas, amennyiben jövedelme évi 100.000 lejnél alacsonyabb, az első évben az 1916. (1914.) évi bérleti összeg 22-szeresét, a második évben a 25-szörösét, amennyiben 200.000 lejnél alacsonyabb évi jövedelme van, az első évben az 1916. (1914.) évi bérleti összeg 25-szörösét, a második évben a 28-szörösét, az évi 300.000 lej jövedelemen alul rendelkező köztisztviselő az első évben az 1916. (1914.) évi bérleti összeg 28-szörösét, a második évben a 31-szeresét, míg a 400.000 lejig terjedő jövedelemmel rendelkező bérlet az első évben az 1916. (1914.) évi bérleti összeg 30-szörösét, a második évben pedig a 35-szörösét fizeti. A magánosok évi jövedelmükre való tekintet nélkül az átmeneti fél, illetve egy évi időben az 1916., illetve 1914. évi bérleti összeg 25-szörösét fizetik lakbérként. Az állam az általa bérlet épületekért az első évben az 1916. (1914.) évi bérösszeg 25-szörösét, a következő évben pe-

dig a 30-szörösét fizeti.

A háztulajdonos ellenben külön lakbérmegállapítást kérhet, az esetben, ha a ház után fizetendő kincstári illetékek és adók összege a bérleti összeget lényegesen meghaladja, ha a bérlet köztisztviselőnek, valamelyik ottlakó családtagja nagyobb összegű külön jövedelemmel rendelkezik. Hyen esetekben a bíróság a ház értékéhez mérten állapítja meg a lakbér összegét, azonban tekintetbe veheti a bérbeadó, valamint a bérlet jövedelmét is. A bérleti összegek, mint eddig is, közvetlenül a bérbeadó kezéhez fizetendők, vagy letétbe helyezhetők, ha azt a bérbeadó valamely oknál fogva nem fogadná el. Az albérlet bérleti viszonya a régi marad, azzal a különbséggel, hogy az eddigi bérösszegnél 50 százalékkal magasabb bérösszeg fizetendő. — Mindama lakások után pedig, a melyek hat hónapnál hosszabb ideig is türesen maradnak, a kivett lakbérleti illeték összegének tizszerese lesz fizetendő bírságként; ezzel a lakbér-uzsorat igyekszik a kormány megátolni.

A lakók szövetségének bucuresti-i országos központja már vasárnap délelőtt küldöttségileg jelent meg a minisztertanács előtt, amelynek memorandumot nyújtottak át, amelyben a lakbérleti törvényjavaslat módosítását kéri. A javaslat mai formája ellen a lakók tiltakoznak.

Tegnap a háztulajdonosok is nagygyűlést tartottak Bucurestiben a Transylvania termében. Costescu, Lahovary és Stefanescu követelték a szabad lakásforgalom azonnali helyreállítását.

Mulatság.

Teadélután a Fehér Keresztben. Az aradi és vidéki fűszerkereskedők szindikátusának agilis rendezőbizottsága jól sikerült, táncal egybekötött teadélutánt rendezett vasárnap a Fehér Kereszt nagytermében. A fesztelen jókedv, amely a késő órákig együtt tartotta a jelenvoltakat, kétségtelen bizonyossága annak, hogy Liska Pál, Frisch Hermann s Zöldy Ernő főrendezők nagy hozzáértéssel rendezték meg ezt a családias jellegű mulatságot. Az estélyen jelenvolt hölgyek névsorát a rendezőség az alábbiakban bocsájtotta rendelkezésünkre: A sátorok körül foglaltakodó hölgyek: Stern Oszkár, Werner Dániel, Mittner István, Ungureán József, Schullik Lajos, Zöldy Ernő, Márkus Miksa, Frisch Hermann, Gartner Károly, Liska Pálné, Menczer Jenőné, Szirbik Sándorné, Szabó Ferencné, Grünwald Istvánné, Frisch Vilmosné, Rippner Vilmosné, Stefu Györgyné, Trencsényiné, Basch Sári, Weisz Magda, Kovács Juci, Liska Paula, Czitrom Oli, Szabadi Bözsike, Juhász Etel, Hirsch Sári, Berkovics Józsa, Sándor Irén, Klein Magda, Váradi Klári, Opitz Anna, Gartner Magda. Az estélyen jelenvolt hölgyek: Beck Antalné, Áron Ferencné, Kovács Jánosné, Engel Gyuláné, Váradi Béláné, Erényi Tivadarné, Neuländer Endréné, Szűcs Boldizsárné, Renner Zsigmondné, Sámuel Ignázné, Morvay Dezsőné, Turner Fülöpné, Müller Józsefné, Patakiné, Haty Józsefné, Schön Vilmosné, Frensz

Péterné, Ardelean Ferencné, Varga Andrásné, Erki Balászné, Lázár Sebné, Giszner Izidorné, Ingusz Izidorné, Nestorel Tituszné, Pinter Adolfné, Méhes Jánosné, Bihari Sándorné, Weisz Szigfridné, Gaál Bernátné, Marian Péterné, Czitrom Sándorné, Erényi Mancsi, Marian Böske, Kovács Kató, Klemichner Mariska, Ardelean Bözsike, Varga Ilonka, Erki Rózsi, Karácsonyi Lenke, Csillag Böske, Mauthner Nuni, Mauthner Mancsi, Balogh Juliska, Gaál Mancika.

— „Mikulás-est” Fürst Jenőnél. Kissé elkésve bár, de törhetetlen pompás jókedvvel Fürst Jenőné szombaton este tánciskolájában hatalmas sikerű „Mikulás-est”-et rendezett. Az estnek piknik jellege volt és éjjel felé az éhes ifjúság az ingyen falatoktól roskadozó asztalokhoz tért. Szupé után még emelkedettebb hangulatban szépségversenyt rendeztek, amelynek első díját Szombathy Mancsi, második díját Geller Baba és harmadik díját Dávid Ily nyerték el. A jókedvnek, táncnak, s mulatozásnak a beköszöntő hajnal vetett véget.

— Az aradi strand civilben. Szombaton este 9 órakor lesz a Központi-báteremben az aradi uszók táncestélye, amit az uszómedence felépítése javára rendeznek az aradi sportveszuletek Lázár Ágoston dr. alispán védnöksége alatt. Az uszóbál iránt rendkívüli érdeklődés nyilvánul meg a város egész társalmában. Az előjelek szerint az egész aradi strand az uszóbálon estélyi ruhában ad egymásnak találkozt. A rendezőség agitálása a legkitűnőbb szórakozásokról gondoskodott.

MOZI.

xx Az élet legnagyobb regénye elevenedik meg előttünk az aradi Apolló mozgószínház legújabb filmjében: A Nitchewoban. Egy tengerész tiszt szerelmi életéből ragad ki a film egy fejezetet és megható színekkel dobja a néző elé, végül is megható jelenettel fejeződik be a kép, amely sokáig emlékezetes marad a néző előtt. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9-kor kezdődnek.

xx Kedden utoljára vetíti az aradi Uránia mozgószínház a Barocco c. hatalmas drámát, mely Tunisban játszódik le és csodálatos tájaival magával ragadja a nézőt. A kép minden jelenete izgalmas és érdekes. Az előadások fél 5, 6, fél 8 és 9-kor kezdődnek.

xx Világesemények filmen. Az aradi Apolló mozgószínház igazgatósága nagyszerű újdonságot vezetett be, az Ulnia-filmgyártól megszerezte az Ulpia Journal film vetítési jogát, mely háromnaponként a világ legnagyobb és legaktuálisabb eseményeit közli. A most filmrekerülő filmjournal a következő világeseményekről számol be: 1. Newyorki hajókeresztelő. 2. A legújabb keleti események. 3. A felfordulhatatlan hajó. 4. Susane tennisz bajnoknő Amerikába utazik. 5. A legnagyobb árvíz katasztrófa. 6. Amerika sportja 70.000 nézővel. 7. Új gyémántmezők felfedezése. 8. Az amerikai flotta felvonulása.

Jön!

Jön!

Artatlan Zsuzsi

Uj OSRAM lámpa

Az új körtealak tetszetősebb.
Az összes világítótestekhez legjobban megfelel.
A világítótest formájában sokat nyer, ha egy új
Osram lámpát
csavarunk bele.
On, ahol a lámpa fedetlenül ég, csakis
homályosított lámpát kell alkalmaznunk.

Osram lámpával tökéletesíti világítását

KÖZGAZDASÁG.

Bőriparosok naggyűlése Aradon

Panaszok az iparosság súlyos helyzete miatt. — Tiltakozás a magas vámok ellen.

(Arad, december 13.) Tegnap délután tartották meg Aradváros és Arad vidékének bőriparosai és kereskedői naggyűlésüket a városháza tanácstermében. A gyűlés nem volt olyan nagy látogatottságú, mint amire a rendezők számítottak, azonban ennek szemmel láthatólag az volt az oka, hogy a gyűlés időpontját az utolsó pillanatban kellett megváltoztatni, amiről már nem tudták kellőképpen értesíteni az érdekelteket. Így képzés három óra is elmúlt, amire valamennyire megtele a városháza nagyterme és Olariu Iustin szindikátusi elnök az ülést megnyitotta. A gyűlésen megjelentek az aradi bőriparosok és kereskedőkön kívül, Temesvár, Ujrad és Piski bőriparosainak képviselői is.

Olariu Iustin elnök és Kártyás Lajos társelnök megnyitja után Schwartz Ármán bőrkereskedő szólalt fel, aki a vámviszonyokról tartott előadást. Statisztikai adatokkal mutatta ki, hogy a folyton emelkedő vámok, mennyire drágítják a bőrt, illetve a cipőt és megállapította, hogy ha a tervezett újabb vámemelés életbe lép, ez az 1200 lejese cipőt legalább 1500 lejre fogja drágítani. Kimutatta, hogy míg a környező országokban mindenütt lecsökkent a behozatali vámokat, addig nálunk egyre építik a kínai falat, ahelyett, hogy lebontására törekednének. Végül is azt javasolta, hogy a gyűlés tiltakozzék az újabb vámemelés ellen. A javaslatot egyhangúan elfogadták.

Kertész Miklós, az Erdélyi és Bánáti Bőrkereskedők Országos Egyesületének titkára volt a következő felszólaló. Kertész a quadratális körüli bonyodalmakkal foglalkozott és annak egységesítésére tett javaslatot olyképp, hogy az egységesítési tárgyalásokra a gyűlés egy bizottságot küldjön ki. A gyűlés a javaslatot elfogadta és a delegált bizottság rövidesen meg is kezdte az ügyben a tárgyalásokat a három legnagyobb temesvári bőrgyárral.

Várholt László elmondotta, hogy a bőrgyárak rossz talpányt gyártanak, amennyiben különböző, silány anyagokkal neheztik, hamisítják a talpat. Ezzei nagyobb vétket követnek el az iparossággal, de a közönséggel szemben is, mint a tejhamisítók. Végül is arra tett javaslatot, hogy a delegált bizottság hasson oda, hogy a gyárak produktuma fokozatosan javuljon meg.

Gál János, a bőrkereskedők helyi csoportjának titkára kifejtette, hogy a talphamisítást a gyárak konkurenciája idézte elő. Javasolja, hogy a kormány rendeleti uton tiltsa meg az u. n. talphezítést és a hamisítót szigorúan büntesse meg.

Kártyás Lajos a külföldi nyersárak behozatalának megkönnyítését sürgette és hangsúlyozta, hogy viszont a kész áruk elől el kell zárni a határokat. Sajnálattal szögezte le, hogy az arra illetékesek az iparosságot nem támogatják, csupán a gyárakat, mivel azoknál érdekelve vannak. Végül

indítványozta, hogy a bőriparosság hasson oda, hogy hasonló tiltakozó gyűlések rendeztesseknk mindenteké, mert csak az egységes fellépés járhat eredménnyel. Ugy a javaslatokat, mint az indítványt a gyűlés magáévá tette.

Reinhart Gyula a szervezkedés fontosságáról beszélt. Mint érdekességet említette meg, hogy az okiráltságban hat százalékos ipari hiteket bocsátottak egy-egy évre. Mire azok azonban a kisiparosokhoz jutottak, 24 százalékosok lettek és csak néhány hónapra szóltak. A legtöbb kisiparos, aki igénybe vette ezt a kölcsönt, állaposan megjárta, mert ha a hitel lejártával nem tudott fizetni, elárverezték mindenét. Az ilyen anomáliák elkerülése végett ki kell építeni az iparösszvetkezeteket és meg kell alkotni az országos iparosbaniót, hogy az iparosnak legyen hova fordulnia, ha pénzre van szüksége.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Hadházy Károly az iparosság indolenciáját ostromozta és szomorúan állapította meg, hogy nekik nincs sem községi, sem kamarai, sem szenátusbeli képviselőjük. Teljesen elhagyatva, közönytől körülvetten áll az iparosság és sok tizezren nem tudnak annyit elérni, mint 20 gyár. Hevesen tiltakozott ama nemtörődomség ellen, amely Arad tanácsa

csa és iparhatósága részéről a gyűlés inánt megnyilvánult, mivel az említett szervek még csak nem is képviseltették magukat. Beszéde végén sajtójuk támogatására s összetartásra hívta fel a megjelenteket.

Több felszólalás után Olariu elnök zárószavaival ért véget az aradi bőriparosok és kereskedők gyűlése este hat óra tájban.

Zürichben 2.62, Párisban 12.40 a lej.

Helyi valutaárak. (December 13.) Kifizetések: Newyork 197.50, London 962, Prága 5.88, Páris 8.12, Milánó 9, Zágráb 3.51, Bécs 27.98, Amsterdam 79.30, Berlin 47.30, Budapest 360, Zürich 38.30. Ár: Dollár 197, angol font 950, cseh korona 5.80, francia frank 8, olasz líra 9, dinár 3.50, osztrák schilling 27.90, holland forint 75, márká 47, magyar korona 360, svájci frank 38. — Pénz: Dollár 195, angol font 930, cseh korona 5.60, francia frank 7.80, olasz líra 8.60, dinár 3.30, osztrák schilling 27, holland forint 70, márká 46.15, magyar korona 370. — Irányzat: lamyha.

Zürichi tőzsdenyitás. (December 13.) Berlin 123.10, Amsterdam 206.85, Newyork 517.62.50, London 2509.50, Páris 20.60, Milánó 23.55, Prága 15.33.50, Budapest 72.50, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.60, Varsó 57.50, Bécs 73.02.50.

Zürichi tőzsdézárás. (December 13.) Berlin 123.10, Amsterdam 206.80, Newyork 517.37.50, London 2510, Páris 20.80, Milánó 23.82.50, Prága 5.33.50, Budapest 72, Belgrád 9.13.50, Bucuresti 2.62, Varsó 57.50, Bécs 73.02.50.

Bucuresti tőzsdézárás. (December 13.) Devizák: Páris 7.88, Berlin 47.20, London 956, Newyork 196.50, Milánó 9, Zürich 38, Bécs 27.80, Prága 5.85. — Valuták:

Az aradi Urániában
ma utóljára
BAROCCO

Az előadások 5, 6, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Mi a leghasznosabb karácsonyi ajándék?

Maradékok
félárban

Egy ruhára való Crep de chen (bármilyen színben) Lej 975.—
 1 mtr. valódi angol férfi télikabátszővet ... L. 1000.—
 1 mtr. mosott chiffon ... Lej 49.—
 1 pár keztyű ... Lej 40.—
 8 mtr. Barchend egy ruhára ... Lej 180.—

1 mtr. fekete ruhabárony ... Lej 175.—
 Tiszta gypju női télikabát szövet Lej 450, 675, 790.—
 1 mtr. Pijama kelme ... Lej 90.—
Szilszkin kabát plüsch, női és férfi angol szövet,
ruháselymek karácsonyi meglepő árakban!

Maradékok
félárban

„RENAISSANCE“

Arad, Str. Bratianu 2
 (MINORITA-palota.)
 Weitzer János-ucca.

Jön! Habsburgház tragédiája Jön!

Napoleon 800, márká 46, léva 1.40, török lira 0.96, angol font 960, francia frank 8, svájci frank 38, olasz lira 8.70, drachma 2.30, dinár 3.40, dollár 198.50, lengyel zloty 22, osztrák schilling 28, magyar korona 28, cseh korona 5.80. = A lwowi (lembergi) Keleti Vásár. A kereskedelmi és iparkamara tudomására hozza az érdekelteknek, hogy az 1927. január 14-16. napjain Lwowban (Lembergben) tartandó Keleti Vásárral kapcsolatban magkiállítás is lesz.

Rehabilitált jegyző

A belügyminisztérium elutasító végzése.

(Arad, dec. 13.) Néhány hónap pal ezelőtt történt, hogy Bragea György tornyai görög keleti lelkész feljelentést tett az aradi prefektúrán Hajdu Demeter tornyai jegyző ellen, akit különböző szabálytalanságok elkövetésével vádolt. A lelkész sürgetése folytán az ügy a belügyminisztérium elé került döntés végett. Ma érkezett vissza a belügyminisztérium válasza, amelyben leszögezte, hogy a Hajdu Demeter ellen felrörölt vádak nem olyan természetűek, hogy fegyelmi eljárás tárgyát képezhetnék és így elutasítja a fegyelmi eljárás megindítására vonatkozó kérelmet.

Rádió-műsor.

Kedd, december 14. Wien, 19. Operaelőadás. A Walkürök. — Grác, 20.05. Stájer zeneszerzői est. — 21.10. Vonózenekari hangverseny. — Barcelona, 20.45. A Graa Teatro del Liceo operaelőadás. — Pozsony, 18. Hangverseny. — Milano, 20.45. Operaelőadás. — Breslau, 20.25. Beethoven heggedűszonátái. — Prága, 20. Hangverseny. — 21. Szórakoztató zene. — Leipzig, 22.45. Táncczene. — London-Daventry, 23.15. Bach-est. — 23.30. Táncczene. — Stuttgart, 20. Népszerű hangverseny. — Hamburg, 20.15. Hangverseny. — Roma, 17.15. Jazz-band. — 21. Zeneest. — Frankfurt a. M. 21.15. Fuvolahangverseny. — Berlin, 20.30. Vidám zene. — München, 20. Az operett mesterei. — Budapest, 9.30. 12 és 15. Hírek, közgazdaság. — 16.15. Gyermekdalok. — 18.20. Lotz Károly emlékünnepe. — 18.50. Rádió amatőrpost. — 20.30. Hangverseny. — 22. Cigányzene.

Az aradi Apolloban

MA NITCHEWO

Tengerész dráma. — Érdekes harok tengeralttjárókkal.

Főszerepben: CHARLES VANEL és SUZY VERNON.

Ezt megelőzőleg ULPIA JOURNAL

a legújabb világesemények. Az előadások 5, 6, 7, 8 és 9 órakor kezdődnek.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Mindenkinek saját érdeke meggyőződni, hogy legelőször vásárolhat **női harisnyát** 38 lejűl 145 lejűl! Férfi és gyermek harisnyát 20 lejűl! Keztyűt 45 lejűl! Nappa bőrcsizmát L. 288! Selyem sál 190 lejűl! Reform nadrágot 68 lejűl! Női és férfi kötött mellények! Pulloverek! Gyermek szveterok! Téli alsó trikók! Nyakkendő 28 lejűl! Férfi bekaváló pánta L. 135! Omphie fehér és sötét színűben! Dívt szalagok rips, taff!

Bogyó A.
Strada Eminescu 13.
(Deák Ferenc-utca.)

Böszörményi János lakatosműhelye

Arad, Str. M. Nicovra 8. (Petőfi-u.) minden szakmába vágó, munkát elvállal u. m.: épületvasalást, sűrűcsok, takaréktűzhelyek és mindenféle vasszerkezeti munkák szakmai elkészítését. Javítások pontosan eszközöltetnek!

Legalkalmasabb a jándék esernyő- és bőrönd

legelőször beszerezhető II óriási választék II

TRANSYLVANIA

speciális ernyő- és bőrönd-áruházban

Arad, Bulv. Regina Maria No. 12. (Fischer Elíz palota.)

Ernyő javításokat jutányosan vállalunk.

Butorüzlet megszüntetése miatt

ebédlő, háló, nappali, egyes fa- és vasbutorok, Edénpamlagok és kárpitozott áruk jutányos árban részletfizetésre is beszerezhetők:

GARAI KAROLY-nál

Arad, Piața A. Iancu 10.

Egyjemenetű és bevezetett

kötött-, szövött- és rövidáru-üzlet

a város legforgalmasabb részén családi okok miatt **átadó.**

Cím az Aradi Közlöny kiadójában.

A régi jóhírnévű családban berendezett „**Jó pásztor**”-hoz

Babajavítást elvállalunk,

kaphatók babafejek és testrészek **Mikolásnál** Arad, Str. Brațianu (Welter János-u.) 5. kapu alatt

Kitűnően fűtyülő kanári madarak

olesón eladók. Arad, Bul. Reg. Ferd. 24-26. sz., udvarban balra. 7345

80. HP. FELSTABIL compand condensatoros gőzgép, 50, 55, 80 HP. szivógáz, 45, 60 HP. Dieselmotorokat kedvező feltételekkel szállít: **FRIEDRICH TESTVÉREK** gépgyára Timisoara. 7037

Eladók:

épület-gerendák, üzleti ajtók, szandlaufér, esukott kenyeres kocsi, egy nagy vasúti, nagy szőnyeg szövőszék, fehér gyermekágy, fürdőkád és a Mosóczy-telepen háztelkek. Érdeklődni

KELLNER

Arad, Boros Béni-t. 58.

No. 288-1926.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința publică că se va ține licitație în ziua de 29. Dec. 1926. ora 10 a. m. în biroul notarial din Drauți pentru cumpărarea unei mașine de scris.

Ofertele închise cu prescrierea sistemului se vor înainta notariatului Drauți. Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile din legea contabilității publice. Drauți, la 10. Nov. 1926. Primăria.

olmozott vendégfogadásra állandóan kiváló helyiségekkel, frissen készült ételkaphatók a legelőször árú **Abonánsok elfogadtatnak**

LEGSZEBB bőr és szövött Legfinomabb bőr és szövött Legtartósabb bőr és szövött keztyűk

modern gummi fűzők, melltartók, háskötők, sérvkötők, egészségügyi gummi cikkek állandó nagy raktár és legelőször beszerzési forrás: **LUDOVIC STEINHUBEL** Fabrica de manusi si banda Arad, Strada Alexandri No. 1. Keztyűk tisztítása és javítása elfogadtatnak!

ILLITS „CARLTON”

(volt „BRISTOL”) SZALLODA BUDAPEST. IV., Petőfi-tér 6. sz. Elsőrangú Duna-étterem és polgári étterem Sörgöncim: „CARLTONOTEL”

KIVONAT A NYILVÁNOS ELADÁSI HIRDETÉNYBŐL.

Gedeon Imre bucuresti lakos késedelmes adós veszélyére, terhére és költésére 1926. évi december hó 23. (huszonharmadikán) délután 3 órakor dr. Beles Jenő közjegyző irodájában Arad, Str. Brațianu 2. nyilvánosan el fogadják a következő kereskedelmi ügyletből kifolyólag zálogba adott ingóságok: 711 pár munkás bakancs, 149 pár munkás cipő, 380 pár katonai bakancs, 36 pár fekete box cipő, 36 pár sárga box cipő, összesen 350.000 (háromszázötvenezer) lej kiküldési ár mellett, a legtöbbet ígérőnek esetleg a kiküldést áron alul is. Bónatpénzül 35.000 lej teendő le.

Az árverési feltételek fentnevezett közjegyző irodájában tekinthetők meg, az árukat pedig a Banca de Economie si Comerț Leopold Stern si Fiul aradi cég Piața Avram Iancu alatti raktárában lehet megtekinteni a szokott üzleti órák alatt.

Arad, 1926. december 10. Dr. Gross Ignác ügyvéd, Arad.

500 m² prima tölgyrönk

25-45 vastag, 8-6 m. hosszban

eladó.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 7856

Sfânta-Ana község előjárósága. No. 1368-1926.

HIRDETMEY.

Alulírott községi előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy f. évi december 23-án d. e. 10 órakor a község házában nyilvános árverés alá bocsájt 1 drb. ménlovat, 3 drb. bikát és 1 drb. kislejtezett kutyát.

Az árverés a nyilvános könyviteli törvény 72-80. §. alapján tartatik meg.

Sfânta-Ana, la 10. Decembrie 1926.

Hell Mihály, Ardelean Alex, biró, 7850 jegyző.

No. 289-1926.

PUBLICAȚIUNE.

Se aduce la cunoștința publică că se va ține licitație în ziua de 29. Dec. 1926. ora 11 a. m. în biroul notarial din Drauți pentru cumpărarea unei trăsuri pentru transportul persoanelor. Ofertele închise se vor adresa notariatului Drauți.

Licitațiunea se va ține în conformitate cu dispozițiunile din legea contabilității publice. — Drauți, la 10. Nov. 1926. Primăria.

Makulatura,

tiszta lappéldányok csomagolásra, 5 kgr.-os kötegekben

kaphatók az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Nagy karácsonyi vásár! Női és gyermek télikabátokban Melyen leszallított árak!

Győződjön meg saját érdekében utólag
érhetetlen versenyképességéről!
Minden vevő egy szép ajándékot kap

Iuliu PLESZ Gyula

Központi ruhanagyáruházában Arad,
Str. Colonel Piriei 6. (Vörösmarthy-ucca)
A színház hátsó bejáratával szemben

URODONAL

megfiatalítja a szervezetet!

A párisi orvosgyógyász volt doktora,
Lancereaux dr. a szélhűdés
ellen is rendelt!

**Köves képződések
Merevgörcs
Gázok
Reuma
Idegesség
Vérelmeszesedés**

Az URODONAL az egyetlen radikális
szer a savosatornák kitisztítására,
mivel feloldja a húgysavat
és megőrzi a szervezet frissességét.

Az „URODONAL” olyan a
reumás betegnek, mint a chinin
a hidegrázós embernek.

KIRHIDEZVE:

A párisi orvosgyógyász
(1908. nov. 10.)

A párisi tudománygyógyász
(1908. dec. 14.)

Chatelain laboratoriumok
2 bis. Rue de Valenciennes, Paris.

Az URODONAL használatával a
második ifjuság hainala köszönt
rátk. — A szervezet gyógyulni fog a
betegségen és megváltozva, jó kedvvel
élhetek tovább! — Bizzatok az
URODONAL-ban, mert az a
megváltást hozza számotokra!

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában.
Romániai vezérképviselő: „Standard drogeria” 2. Str. Zorilor Bucuresti.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetéseket díjtól szavak szerint számítjuk. — Minden apróhirdetés ára hétköznap 4 lej — bányai, vasárnap 5 lej. — Vasárnap 6 lej, illetve 10 lej. — A vasárnapos hirdetések díját aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 6 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 40 lej, vasárnap 50 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közzétehető, azt minden egyes esetben megváltoztatja, illetve helyesbíti.
*** Hirdetéseket telefon útján is feladhatók, telefon szám: 151. ***

Levelezés.

HA KÖHÖG, HA REKEDT, használjon **Egger mellpasztillát.** Mindenkinek maga győződjék meg e szer kiváló hatásáról. Kapható minden gyógyszerárban.

„MIKULÁS” jellegének levele van Sz. I-től 27, kérem átvenni. 7354

„JÓPAJTÁSOK” jellegére levél van az Aradi Közlöny kiadójában. 7357

SZÉP fiatal tisztességes urileány nemeselektű uriember barátságát keresi, ki magával vinné Amerikába vagy segítő, hogy kimehessen. Leveleket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek „Komolyan” jellegére. 7368

Alkalmazás.

IRODAI gyakorlatlalt bíró, gép- és gyorsírásban jártas hivatalnok állást keres. Érdeklődők szíveskedjenek címüket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába leadni. 7373

KEZIMUNKATANFOLYAM, szőnyegcsomózás, fehérhímzés, filét, csipkék (pintles, reticella stb.), montirozás, kalapkészítés. Jelentkezni lehet Arad, Lipót-ucca 29. sz. alatt 7264

MINDENES szakácsnő jó bizonyítvánnyal kistags családhoz azonnallal felvétetik. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7353

NEVELŐNŐ németül beszélő intelligens, Aradon állást keres. Megkeresések „Nevelőnő” jellegére Rudolf Mosse Oradea küldendők. Rbor 1709 cpt. 7360

TAPASZTALT gyermekgondozónő újszülötthöz keresetlik, új Neuman-ház I. em. Sebestyén. 10395

PERFEKT főzőné ajánlkozik. Arad, Str. Cosbuc 49. 7362

HANGYA szövetkezet Vinga keres üzletvezetőt 1927. évi február hó elsejére. Fizetés 1500 lej és 1% forgalmi jutalék, szabad lakás, fűtés, világítás. Övadás 40.000 lej. Ajánlatok „Hangya” igazgatóság címére küldendők. 7346

SUCHE geprüfte Säuglingschwester. Offerte mit Zeugniscopien und Gehaltsansprüche an Rudolf Mosse Oradea Chiffre „Verlässlich.” Rbor 1706a. 7361

Lakás.

CSINOSAN butorozott szoba különbejáratú kiadó. Arad, Str. D. Balasa 124. 7364

EGY modern háromszobás lakás Lutheránus templom körül átadó. Bővebbet az Aradi Közlöny kiadójában. 7347

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba azonnal kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 7358

KERESEK 1 vagy 2 butorozott szobát konyhahasználattal esetleg fürdőszobával. Ajánlatok „Meleg otthon” jellegére az Aradi Közlöny kiadójába. 7359

Vétel és eladás.

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb árban kaphatók: ebédők, hálószobák. Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3 és Str. Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 5383

Pyram kiváló. cipőkrém, parkettipasta padlólaak, bőrfeketőltő stb. minősége

Kizárólagos képviselő: FRIEDMANN Arad, Str. Eminescu 30
Ortutay-palota. Telef. 5-85

VESZÉK könyvtárakat, hangjegyeket, festményeket és hegedűket. Kerpel Izso könyvkereskedése. 7107

MEGVÉTELRE keresek 8 HP. fiatal magánjáró kazánokat, egy 3 mtr. hosszú, keveset használt esztergápadot és egy szíjhajtású furógépet. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7288

SZÖRMEÁRUK, férfi és női öltönyök, kabátok, perzsa és szírnira szőnyegek, gyermekjátékok, disztárgyak, álló lámpák, háló, ebédők, szalon, uriszoba, leányzóba berendezések, klubgarnitúra, bőrfotelok, gyermekkoscsik, gyermekágy, ágyak, könyvszekrények, íróasztal, festmények, íróasztalgarnitúrák, ebédőasztalok, tükrök, asztalneműk, mosdók, trimó, babakelengye, üllő fürdőkád, servisek, retikülök, antik fotel, antik órák, plüsch terítők és függönyök stb. eladók. Salgó, Arad, Strada Consistoriului 12. (Batthyány-ucca) I. em. jobb. 1000

PRIMA juhbelet darabonként 25. lej átveszünk. Arad, Calea Saguna 82. 7145

DECEMBER 31-ig tart a végkiárúsítás a Salon Artistiqueben. A megmaradt butorokat, porcellánokat, festményeket, szőnyeget, műtárgyakat minden elfogadható áron eladjuk. 2601

EGY jókarban levő gyermekkoscsi eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7356

NŐI télikabát, hócipő eladók. Arad, Str. Ioan Calvin 6. 7349

KOCH STERZEL gyártmányu legújabb típusu diathermia készülék jutányos áron eladó. „Cultura” laboratoriu berendezési vállalat, Arad, Str. Bratianu 8. sz. 10395

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Nagy karácsonyi ocassió!
Az összes raktáron levő
cikkeket mélyen leszallított
olcsó áron árusítjuk.

RIPPNER és BENKŐ

dívatárház
Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-ucca)
Kérjük raktárunk megtekintését
vételkötelezettség nélkül!

Üzletek.

NAGY borpince Bercsényi-u. 3. sz. a.
kiadó. Cím Boros Béni-tér 58. 7324

SÜTŐDE lakással, istállóval, berendezéssel vagy anélkül átadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 7318

MŰHELYHELYISÉG nagy világos, szűk azonnal kiadó. Arad, Vécsey-u. 18. 7363

Ellátás.

Kérjen

Buziási Phönix

természetes ásványvizet.
Elsőrendű asztali és borvíz.

Ingatlan.

350 KAT. hold prima sík szántóföld, kedvező fizetési feltételek mellett olcsón eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 7366

ELADÓ ház Aradon, Bal. Regele Ferdinándon kétemeletes bérpalota olcsón. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 7363

Különféle.

KÉT uccai szoba előszobával, két szaraz pince kiadó, vaskassza eladó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 7281

Figyelem!

25 éve fennálló butorkészítő vállalatomban száraz anyagból készült

butoraimat

a legolcsóbb árak mellett árusítom

u. m. háló, ebédők és mindennemű egyes butorokat is. Kérem a t. vevő közönséget, hogy butorvásárlás előtt üzletemet felkeresni és a céget elismerni.

Roth I. butorraktára Arad, Calea Banatului (Asztalos S.-u.)

Figyelem!

Karácsonyi árak

Muzsai-nál Arad

színházzal szemben.

Gyapju öltöny téli ... Lei 1750

Double raglan v. ulster téli Lei 2350

Téli kabát szőrmével gallérral ... Lei 2850

Bőrkabát

szőrmével és gallérral Lei 4000

Mérték szerinti szabóság.

Nagy posztó raktár.